

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.368.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17524 Pani Posłanki Józefy Szczurek-Żelazko wraz z grupą posłów, w sprawie projektowanych zmian dotyczących instytucjonalnej opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie należy wyjaśnić, że Kierownictwo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stoi na stanowisku, że w przypadku kiedy rodzice nie mogą sprawować opieki nad dzieckiem, podstawową formą udzielanego wsparcia, bez względu na poziom jego niepełnosprawności, jest rodzina zastępcza.

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw wpisanym do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod numerem UD315 jest zainicjowanie reformy systemu pomocy społecznej ukierunkowanej na zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych, poprawę efektywności działań pomocowych oraz zapewnienie skuteczniejszych i lepiej skoordynowanych form wsparcia dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw przedstawiony do konsultacji publicznych zawiera przepis na podstawie, którego do domów pomocy społecznej kierowane mogą być jedynie osoby pełnoletnie. Natomiast pozostałe regulacje ustawy o pomocy społecznej dotyczące przebywania osób małoletnich w tego typu placówkach pozostają niezmienione. W katalogu typów domów pomocy społecznej pozostanie dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie. Przepisy nowelizacji ustawy o pomocy społecznej nie przewidują zatem zamykania domów pomocy społecznej.

Równolegle do prac nad nowelizacją ustawy o systemie pomocy społecznej trwają prace nad reformą systemu pieczy zastępczej oraz ustawą o asystencji osobistej. Razem akty te mają sprawić by dzieci, również te z niepełnosprawnościami, mogły być wychowywane w rodzinach, a nie instytucjach.

Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (UD354). zakłada wprowadzenie licznych rozwiązań polepszających sytuację rodzin zastępczych i dzieci, które się w nich wychowują, m.in.: podwyższenie wynagrodzeń minimalnych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, wzmocnienie pracy z rodziną w każdej gminie oraz poprawę sytuacji asystentów rodziny związaną z ich zatrudnieniem i wykonywanymi zadaniami.

W ostatnim czasie przeprowadzono szerokie konsultacje publiczne projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw. Ponadto, 10, 16 i 17 kwietnia br. zorganizowano spotkania z przedstawicielami samorządów terytorialnych i pracownikami domów pomocy społecznej poświęcone omówieniu planowanych zmian.

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji publicznych są aktualnie skrupulatnie analizowane. Ostateczny kształt przepisów zależeć będzie od przebiegu procesu legislacyjnego, w tym od sejmowych prac nad projektem ustawy.

Odnosząc się do ostatniego z zadanych pytań wyjaśniam, że prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), natomiast prowadzenie tego typu lokali dla osób z terenu więcej niż jednej gminy jest zadaniem własnym powiatu (art. 19 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej). Minimalny standard usług i pomieszczeń udostępnianych w tych mieszkaniach określono w rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 30 października 2023 r. w sprawie mieszkań treningowych i wspomaganych (Dz.U. poz. 2354). Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej to rada powiatu lub gminy ustala, w drodze uchwały i w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Oznacza to, że koszty ich utrzymania mogą się znacząco różnić między poszczególnymi jednostkami.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/